

CHINA PERCEPTIE

Van rariteitenkabinet naar respect

In 2017 is het 175 jaar geleden dat China gedwongen wordt door de Engelsen om het Verdrag van Nanjing te ondertekenen. Engeland krijgt hiermee er een vaste stek in de vorm van Hongkong. Vijf Chinese havens worden helemaal opengesteld voor een vrije handel zonder enige vorm van Chinese overheidscontrole. Zo vallen Engelsen die verblijven in de verdragshavens juridisch onder hun eigen consuls, en geldt een clause dat alle andere, nieuwe voorrechten toegestaan aan andere buitenlandse staten automatisch voor Engeland gelden. Hierop reppen andere Westerse landen zich om gelijkaardige verdragen met China te ondertekenen. Op zich mag deze situatie niet heel bijzonder genoemd worden, gewoon een staaltje van het toenmalige eurocentrisme.

Laat ons teruggaan naar een jongere geschiedenis, vorige eeuw, de jaren '80. In het begin van dat decennium kijkt Vlaanderen naar BRT tv-beelden met Mao's weduwe, Jiang Qing, die hevig tekeer gaat in het China tribunaal, geprojecteerd uit een Andere -ver van ons bed- Wereld. De Grote Roerganger is in 1976 heen gegaan en Jiang, samen met haar 3 kameraden de Bende van Vier, heeft het laken naar zich toe willen trekken. Maar de vlieger gaat niet op over het Tian'anmen plein. Kan het ons dan iets schelen? Het wordt gepresenteerd als een *fait divers*, een toetje op het eind van de uitzending, om het leed van de rest van het wereldnieuws, met wat geestigheid te verzachten.

Tot dan is China weinig aanwezig in Vlaanderen. Het is staren naar een exotisch rariteitenkabinet. Niemand is er geweest, weinigen willen er naar toe. Het Chinese restaurant in de stad kunnen we nog wel smaken. Het levensverhaal van de man die er de wok hanteert, kennen we niet. *So what?*

Midden jaren '80 komt in dat contact met China verandering. Plots sijpelen er meer berichten binnen dat Het Rijk van het Midden het menens is een nieuwe koers te varen. De onder Mao gesloten deur naar het Westen wordt al meer dan op een kier gezet. Vlaamse ondernemers Paul Janssen, Joos Horsten, en Chris Morel pionieren respectievelijk in de Chinese steden Xi'an en Shanghai.

De toegangspoort wordt door de Chinezen verder open getrokken en er komt één en ander in stroomversnelling. De Vlaamse sinologie opleidingen worden populair, een tweede generatie Chinezen verschijnt in het straatbeeld, meer Chinese studenten vinden hun weg naar Leuven. De eerste lichte Vlamingen gaan in China studeren, de verhalen van ter plaatse vinden hun weg naar onze schrijvende pers. Toch blijft de relatie tussen China en Vlamingen, een continue beweging van aantrekken en afstoten met behoorlijk grote bindingsangst.

Eind jaren '80 staat China plots dagelijks in het nieuws. Vlaanderen ziet Chinese studenten op de barricades van het centraal plein in Beijing. Het eindigt onvoorspelbaar, we zullen nooit echt weten wat er zich achter de scène afspeelt. De perceptie van China komt even in vrije val. De Wereld zet economische samenwerking *on hold*. Japan en Duitsland doen niet mee met de boycot. De opgelegde samenwerkingsstop duurt niet lang, er is in China voor het Westen nog te veel te rapen.

Intussen is China niet meer weg te denken uit onze dagelijkse berichtgeving, zelfs ons leven. De fabriek van de wereld is, langsheen de internationale evenementen de Olympische Spelen in Beijing en de Wereldtentoonstelling in Shanghai, een economische grootheid geworden die ons durft voorbij te steken in een sterk gedigitaliseerde, globaliserende maatschappij. China koopt onze bedrijven of koopt er zich in

en laat zelfs haar oog vallen op ons nationaal erfgoed, Koning Voetbal. Vandaag is naar China gaan, niet eens zo vreemd en is een Chinese medemens in het Vlaamse straatbeeld niet meer opvallend.

China legde de laatste 40 jaren een merkwaardig parcours af. Is onze attitude tegenover Chinezen mee geëvolueerd? Die “anders uitzienden” die van ver komen, die een ander gezicht trekken, een r-loze taal babbelen, anders gemanierd eten en eigen kookkunst principes hanteren, zijn veel minder ongewoon geworden. Maar Vlaanderen heeft argwaan, wentelt zich nog liever terug in het Chinese rareitienkabinet en blijft kijken naar halve berichtgeving. Hij blijft het angstig aanschouwen, heeft hij het moeilijk met het afbrokkelend eurocentrisme?

Chinezen vinden dat hen 175 jaar geleden onrecht werd aangedaan en dat het Westen dat nu maar eens moet goed maken. Wie durft de Chinezen het volle respect geven die ze verdienen? Nog steeds maar weinigen.